

Fietsvaardigheid in groep

Deel 3: testen

Doelgroep

- Leerlingen van de eerste graad
- Begeleiders van fietsuitstappen en leerkrachten Lichamelijke Opvoeding

Materiaal

- minimale afmeting terrein: 20 m x 15 m
- 12 kegels
- 4 kegels met een andere kleur dan de eerste 12
- schoteltjes om de vierkanten af te bakenen
- 50 witte fietspadstroken (vinyl 10 cm op 60 cm) (krijt of lint kan ook)
- 12 witte zebrapadstroken (vinyl 30 cm op 50 cm)

Beginsituatie

De leerlingen hebben gedurende een bepaalde periode aan fietsvaardigheid in groep gewerkt.

Lesdoel

Aan de hand van een test vaststellen of de leerlingen over voldoende stuur- en verkeersvaardigheid beschikken om op een veilige manier de weg op te gaan. De leerlingen leren op een speelse manier de wegcode over fietsen in groep.

Lesbeschrijving

Verdeel de klas in vier groepen van maximaal zes leerlingen. Per groep leggen twee fietsers de fietstest af. De anderen zijn voetgangers en lossen een verkeersmemory op. Wanneer de fietsers de test hebben afgerond (ongeveer 10 minuten), wisselen ze binnen hun groep van rol en worden ze voetgangers.

Les

Start voor fietsers en voetgangers

Elke groep start in een hoek van het veld. De fietsers starten per twee naast elkaar aan het uiteinde van de fietspadzone (rode zone met twee evenwijdige stippellijnen van ongeveer 1,5 meter breed). De voetgangers staan klaar in hun hoepel. De fietsers pikken elkaar vervolgens in deze volgorde op: duo 1 pikt duo 2 op, samen pikken ze duo 3 op en ten slotte pikken ze alle drie tezamen duo 4 op. Daarna volgen de fietsers gedurende de test de richting van de pijlen: aan elke kegel slaan ze rechts af, bij elk potje (rode pot op tekening) gaan ze rechtdoor. Ze fietsen naast elkaar en blijven zoveel mogelijk in groep. De voetgangers mogen vertrekken wanneer de fietsers als groep aan het rijden zijn.

Opdrachten voor de fietsers

Telkens wanneer de fietsers aan de fietspadzone komen, voeren ze opdrachten uit over de volledige lengte van die zone. De opdrachten kunnen eventueel herhaald worden.

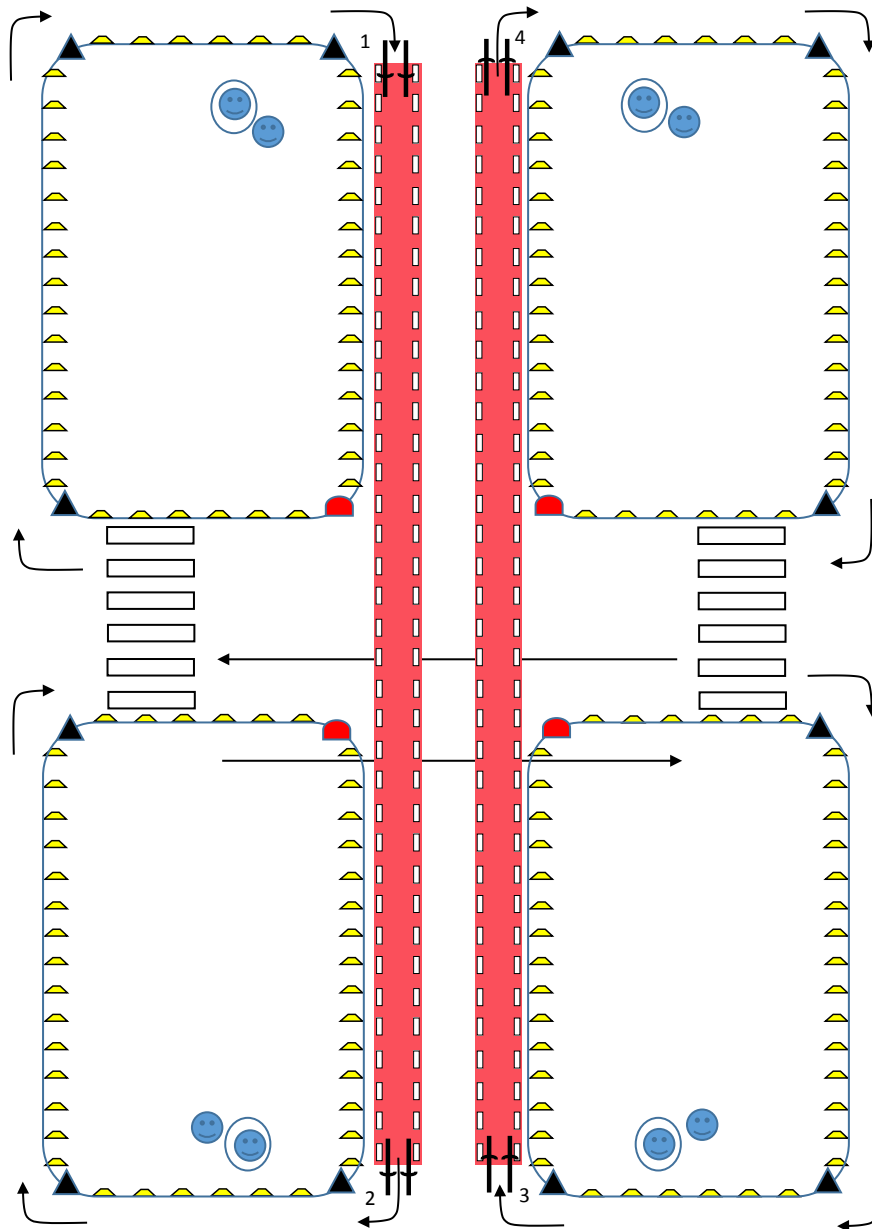
- Ritsen: De linkse fietser van een duo schuift voor de rechtse fietser in zodat iedereen op een lijn fietst. Na het einde van de fietspadzone mogen ze terug naast elkaar fietsen.
- Traag fietsen: De fietsers moeten minimaal 20 seconden over de lengte van het fietspad doen en ze moeten daarbij naast elkaar blijven fietsen. De tijd start wanneer de eerste fietsers de zone inrijden en stopt wanneer ze die verlaten.
- Met één hand fietsen: De fietsers steken in de ene fietspadzone hun linkerarm omhoog en in de andere hun rechterarm.

Extra opdrachten voor tijdens de hele test:

- in bochten naast elkaar blijven fietsen;
- voorrang verlenen aan voetgangers: als de voetgangers aanstalten maken om op een zebrapad over te steken,
- moeten de fietsers stoppen. Als dat in het midden van de groep gebeurt, proberen ze daarna om zo snel mogelijk terug als groep te fietsen.

De leerkracht beoordeelt de fietsers met behulp van een controlefiche op pagina 6.

Een opsomming van het materiaal voor de fietsproef vind je in deze materiaallijst.

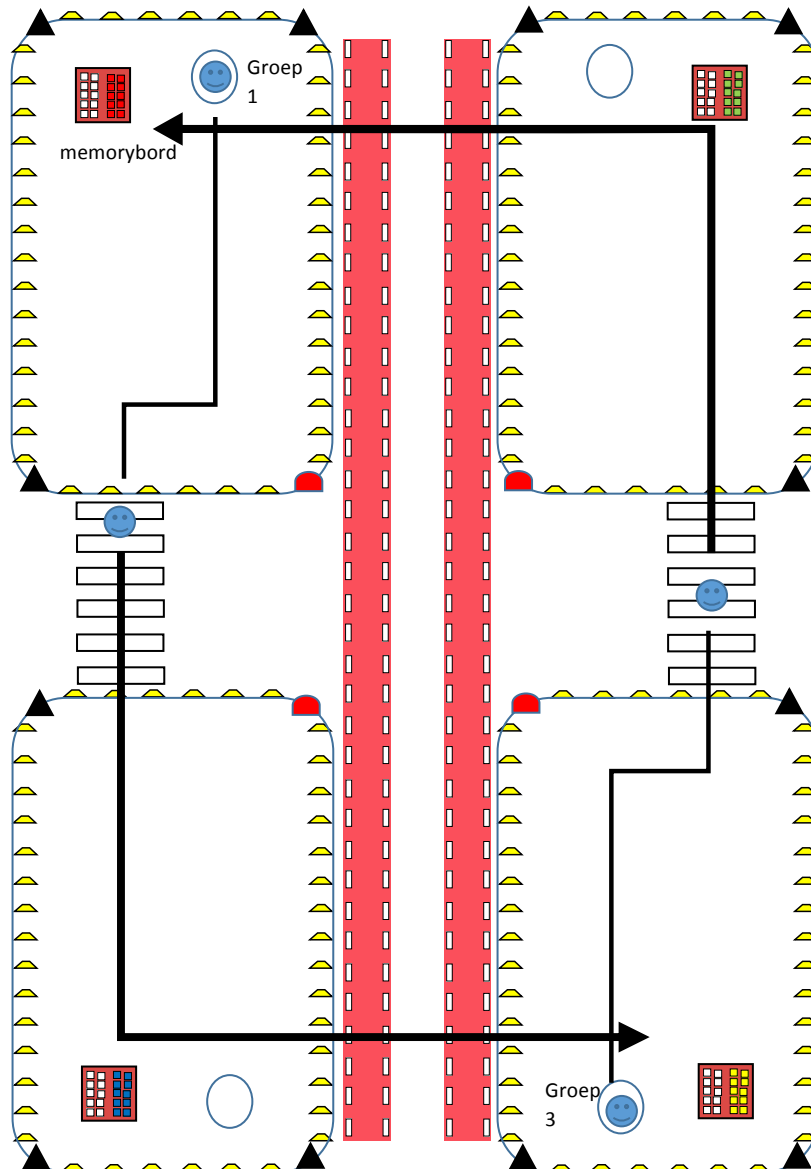

Afbeelding 1

TIP: Laat de leerlingen het parcours voor de test oefenen!

Opdrachten voor de voetgangers

Na het startsignaal loopt er per groep een leerling op correcte wijze van de hoepel naar het vak schuin over het zijne om daar de memory op te lossen. Elke groep volgt een eigen traject waarbij ze de straat twee keer oversteken: met zebrapad (voorrang op fietsers) en zonder zebrapad (voorrang verlenen). Afbeelding 2 illustreert het traject van groep 1 en 3. De voetgangers mogen het kruispunt dus niet diagonaal oversteken. Elke leerling keert via dezelfde weg terug en lost de volgende af aan de hoepel. De handleiding bij de memory vind je op pagina 7.

Afbeelding 2

Controlefiche Fietsexamen 2e graad

Elke vaardigheid bestaat uit verschillende deelvaardigheden. Zet een kruisje bij elke deelvaardigheid die een leerling niet goed uitvoerde.

GROEPSVAARDIGHEID

Een kruisje voor een deelvaardigheid = de groep is niet geslaagd voor die deelvaardigheid.

Vaardigheid	Leerlingen								Groep geslaagd / niet geslaagd
	Leerling 1	Leerling 2	Leerling 3	Leerling 4	Leerling 5	Leerling 6	Leerling 7	Leerling 8	
Ritsen									
Blijven fietsen tijdens het ritsen									
Op 1 lijn fietsen voor het einde van de fietspadzone									
Traag fietsen									
20 seconden als groep binnen de fietspadzone fietsen									
Tussen de 2 evenwijdige stippelijnen blijven									
Compact fietsen									
• Grootste deel van het parcours compact fietsen (< 1 fietslengte tussenafstand)									

Drie of meer van de vijf deelvaardigheden geslaagd
= groep is klaar voor de test in het verkeer.

Twee of minder van de vijf deelvaardigheden geslaagd
= groep moet nog oefenen voordat hij de test in het verkeer kan afleggen.

INDIVIDUELE VAARDIGHEID

Leerlingen	Leerling 1	Leerling 2	Leerling 3	Leerling 4	Leerling 5	Leerling 6	Leerling 7	Leerling 8
Vaardigheid								
Met 1 hand kunnen fietsen tussen de 2 evenwijdige stippellijnen								
• Met de rechterhand omhoog								
• Met de linkerhand omhoog								
Voorrang verlenen (gedurende de test)								
• Aan de voetgangers op het zebrapad								

Een leerling moet op alle drie de deelvaardigheden geslaagd zijn voordat hij de test in het verkeer mag afleggen.

Handleiding verkeersmemory

Spelregels

Bij elk bezoek aan het bord mag een speler een vraagkaartje (met cijfer) en een antwoordkaartje (met letter) omdraaien. Aan de achterkant van een vraagkaartje staat het begin van een zin. Aan de achterkant van een antwoordkaartje staat het vervolg van een zin.

Na een bezoek aan het spelbord draait de speler de twee kaartjes weer om. Wanneer een speler denkt dat het begin van een zin en een vervolg elkaar aanvullen, noteert hij de cijfer-lettercombinatie op de antwoordfiche. Aan het einde van de memory overloop je de juiste oplossingen met behulp van een op voorhand ingevulde antwoordfiche.

Zelf een verkeersmemory maken

Met behulp van onderstaande vragen en antwoorden kun je zelf een verkeersmemory maken over fietsen in groep. Knip de vragen en antwoorden uit en kleef ze op een stevige drager (bv. een stukje vinyl) en voorzie de achterzijde van de kaartjes van een cijfer of een letter. Indien mogelijk vervang je de afbeeldingen door foto's van verkeerssituaties die de leerlingen kennen.

Vraagkaartjes

Vervolledig: Op een doorlopend
fietspad ...

Antwoordkaartjes

... moet een voertuig dat
van rechts komt voorrang verlenen
aan de fietsers die rechtdoor rijden.

Vervolledig: Als je in groep fietst ...

... moet je achter elkaar
gaan rijden wanneer
kruisen met een voertuig
uit de andere richting
moeilijk verloopt.

Vervolledig: Deze twee fietsers
fietsen buiten de bebouwde kom.
Wanneer er een achteropkomend
voertuig nadert, ...

... moeten ze achter
elkaar gaan fietsen.

Vervolledig: Deze twee fietsers fietsen binnen de bebouwde kom. Wanneer er een achteropkomend voertuig nadert, ...

... mogen ze naast elkaar blijven rijden.

Vervolledig: Dit verkeersbord betekent ...

... voorrang verlenen en zo nodig stoppen.

Vervolledig: In deze situatie moet een fietser ...

... voorrang verlenen aan de voetgangers.

